

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

D, 3525.

Meddelelser

fra

Pensions- og Undervisningsanstalten

paa

Gl. Antvorskov ved Slagelse.

Læreaaret Maj 1876—Maj 77.

Slagelse.

Trykt i „Slagelse-Posten“s Bogtrykkeri.

1877.

Pensions- og Undervisningsanstalten for unge Piger paa gl. Antvorskov ved Slagelse.

1. **F**ormaalet er at give den unge Pige, som er i Besiddelse af almindelige Skolekundskaber, en videre gaaende Udvikling og tillige at oplære hende i de almindelige huslige Sysler.

De to Retninger, i hvilke Uddannelsen saaledes gaar, gribe ind i hinanden paa den Maade, at hver Elev i de tre af Maa-nedens fire Uger deltager i Undervisning, medens den fjerde Uge næsten udelukkende anvendes til Øvelse i Husgjerning.

Den heldigste Alder for Optagelsen er strax efter Konfir-mationen.

2. Ved Undervisningen søges de allerede erhvervede Kundskaber udvidede, og der stræbes hen til at bibringe Ele-verne en større Selvstændighed i Tænkningen. For at det, som skal læres, virkelig kan tilegnes, er Stoffet begrænset noget mere, end det i Reglen er Tilfældet ved en videre gaaende Under-visning; der læres saaledes kun to fremmede Sprog, hvoraf Fransk som Hovedsprog er fælles for alle, medens Engelsk eller Tysk læres efter frit Valg.

Undervisningsplanen er i Hovedtrækkene følgende:

- a) Religion, 2 Timer ugenlig. Kirkens Historie gennem dens hele Udvikling, saa vel i den gamle som i den nye Pagt.
- b) Dansk, 5 à 6 Timer ugenlig. Sproglære med Analyse, Øvelse i Oplæsning samt Udarbejdelser i Modersmaalet, endvidere dansk Literaturhistorie i Forbindelse med Op-læsning af udvalgte Stykker af Literaturen.
- c) Fremmede Sprog. Fransk, som er Hovedsproget,

6 Timer ugenlig; Engelsk eller Tysk (mellem hvilke, som anført, Valget er frit) 4 Timer om Ugen. Foruden Læsning med Oversættelse af gode Forfattere samt Studium af Sprogenes Grammatik og Literaturhistorie lægges der megen Vægt saa vel paa mundtlig som skriftlig Oversættelse fra Dansk til det fremmede Sprog, i Fransk særlig paa at tale Sproget.

- d) Historie, 4 à 5 Timer om Ugen. Nordens Historie læres temmelig udførligt; i Verdenshistorien lægges Vægten paa de Begivenheder, der ere vigtige med Hensyn til Kulturens Udvikling.
- e) Geografi, 2 Timer ugenlig. Fysisk og politisk Geografi med en mindre Lærebog til Grundlag; lejlighedsvis Op-læsning af større Værker.
- f) Naturlære, 1 Time ugenlig. Hovedtrækkene i den mekaniske og den kemiske Fysik.
- g) Zoologi og Botanik, 2 Timer ugenlig. Disse Fag læres skiftevis efter Aarstiderne; i begge Fag dvæles ved Anatomien og Fysiologien.
- h) Regning, 2 Timer om Ugen, dels skriftlig, dels Hovedregning.
- i) Gymnastik, $\frac{1}{2}$ Time daglig, dels svensk (frie Bevægelser), dels fransk med Gymnastikredskaber.

Desuden gives Undervisning i Musik til dem, der ønske det.

3. Husvæsen. I den Uge, som hver Elev maanedlig anvender hertil, faar Eleven sine bestemte huslige Pligter, der for længere Tid ad Gangen (i Regelen et halvt Aar) gaa i samme Retning, enten den indre Husgjerning eller Kjøkkengjerning.

Ved denne sidste deltages hovedsagelig i Tilberedningen af de forskjellige Maaltider, desuden i Vask af finere Tøj, Sammenlægning og Strygning.

Ved den indre Husgjerning læres, hvad der hører til Værelsernes Rengjøring og Ordning, Borddækning m. m. (Grovere Arbejder, saasom Gulvvask, besørger selvfølgelig af Tjenestefolkene).

4. Gl. Antvorskov ligger 1200 Alen Syd for Slagelse paa samme Sted, hvor Antvorskov Slot har været beliggende. Bygningerne ere anlagte paa en Bakke, hvorfra der er en smuk

Udsigt, og omgivne af en større Have. Husets hele Indretning er med et Hjem som Forbillede. Kjælderrummene anvendes til Økonomien, Stuen indeholder de daglige Samlings- og Læseværelser foruden nogle faa Soveværelser; i Kvistetagen findes de øvrige af disse, som hvert er indrettet for 2—3 Elever.

Særligt skal Opmærksomheden henledes paa de sanitære Forholdsregler. I Stuen ere de to Læseværelser, Daglig- og Spisestuen forsynede med Ventilationsovne, og de i Kvistetagen værende Soveværelser ventileres fra en i Kjælderen anbragt Kalorifer, som sender varm Luft ad Trappegangen og Korridoren ind i Værelserne. Denne Indretning skyldes afdøde Professor Krarup.

I en Sidebygning findes Vaskehus og Badeværelse.

En mindre Lund, som ligger tæt ved, er tilgængelig for Beboerne.

5. Undervisningen ledes af Forstanderinden i Forening med to paa Gl. Antvorskov boende Lærerinder, af hvilke den ene har Fransk og den anden Historie som Hovedfag. I Religion, Naturlære, Naturhistorie og Regning haves Lærere fra Slagelse.

Husgjerningen ledes dels af Forstanderinden, dels, under dennes Tilsyn, af Husjomfruen.

6. Kursus er toaarigt og delt i to Afdelinger (fra Maj til Maj). Indmeldelserne ere gjældende for et Aar ad Gangen. Ferierne ere til samme Tider som ved de lærde Skoler.

Ved enhver Indmeldelse forskaffes der paalidelige Vidnesbyrd om den unge Piges tidligere Forhold.

7. Betalingen er 1000 Kroner aarlig; heri er Vask ikke indbefattet. Ligeledes betales Undervisning i Musik særskilt.

Foranstaaende kortfattede Fremstilling af Virksomheden paa Gl. Antvorskov svarer i alle Hovedtrækkene til den i Indbydelsen meddelte Plan. Den 3dje Maj dette Aar har Anstalten bestaaet i 2 Aar og har i Løbet af det sidste Aar haft 15 faste og 2 skolesøgende Elever, af hvilke de sidstnævnte tilligemed 4 faste ogsaa have gennemgaaet det første Læreaar. Undervisningen for disse har været en Fortsættelse af det i Fjor begyndte Arbejde (se Programmet for 1876). For Øjeblikket er Antallet af de faste Elever 14, 4 fra Kjøbenhavn, 9 fra Landets forskjellige Egne,

og 2 fra Sønderjylland, hvilke tilligemed de skolesøgende ere fordelte i 3 Afdelinger. Forskjellen i Elevernes Kundskaber har nødvendiggjort denne Afvigelse fra den almindelige Ordning, i Følge hvilken Eleverne søges fordelte i 2 Afdelinger, hvoraf hver ved Husgjerningen tvedeles.

Undervisningen i det forløbne Aar har været ledet som følger:

Religion,

2 Timer ugenlig.

Alle Afdelinger: Det babyloniske Fangenskab, hvorved Israels politiske og religiøse Forhold (Udlændighedens Profeter) er gennemgaaet; Israels Hjemkomst, Templets og Gudstjenestens Gjenoprettelse med de derefter følgende religiøs-politiske Folkekampe indtil Romervælden. Efter en Udvikling af Heden-skabets og Jødedømmets Tilstand paa Kristi Fødsels Tid er Døberen Johannes's Betydning som Forløber og Vejbyder for Jesus forklaret; derefter Jesu Fødsel og Personlighed som Tidens Fylde, den anden Adam, Guds Søn og Menneskenes Søn, hvortil er knyttet en Udvikling af Nødvendigheden og Betydningen af Jesu Daab og Fristelse, hvorefter der er givet en Udsigt over Hans Gjerninger i Lyset af den gamle Pagts messianske Embeder. Efter en foreløbig Udvikling af „Ordets“ og Sakramenternes Betydning endes Læreaaret med en Udsigt over Kirkens Historie i den apostoliske Tidsalder.

Dansk,

5 à 6 Timer ugenlig.

A. Sprog og Mythologi 3 à 4 Timer.

B. Literaturhistorie 2 (à 3) Timer.

A. 1ste Afdeling. Oplæsning af forskellige Forfattere og Analyse; Gjennemgang af Digterterne og de vigtigste Verseformer. Den i forrige Læreaar paabegyndte græske Gudelære fuldendt, hvorved Dorphs lille Mythologi er benyttet. En Stil af forskjelligartet Indhold to Gange om Maaneden. (Da der i det sidste Halvaar i dette Fag kun har været en Elev, hvis egenlige Undervisning i Dansk maatte siges at være tilendebragt, har Undervisning heri indskrænket sig til Stileskrivning en Gang om Maaneden).

2den og 3dje Afdeling. Oplæsning dels i Hamme-
richs Læsestykker dels af forskjellige Forfattere samt Analyse
støttet til Bojesens Sproglære. Omtrent to Stile om Maaneden,
mest af fortællende og beskrivende Indhold. Dernæst er den
græske Gudelære gennemgaaet ledsaget af Oplæsninger af Iliaden
og Odysseen. Dorphs lille Mythologi er benyttet.

B. 1ste Afdeling. Oplysningens Tidsalder (1750—
1800), den romantiske Periode (1800—1850). Strøms Literatur-
historie er for visse Partiers Vedkommende benyttet som Grund-
lag. Undervisningen, der i denne, saavel som i 2den og 3dje Af-
deling er ledet med Henblik paa Kulturens Udvikling, har stadigt
været ledsaget af Oplæsninger af vedkommende Forfattere. Ud-
førligst ere følgende gennemgaaede: Ewald, Wessel, P. A. Hei-
berg, Baggesen, Øhlenschläger og I. L. Heiberg.

2den og 3dje Afdeling. Kort Oversigt over de for-
skjellige Perioder i den danske Literatur; af disse er temmelig
udførlig gennemgaaet Oldtiden, Middelalderen, Reformationstiden,
det lærde Tidsrum og Holbergs Tid. Strøms Literaturhistorie
er benyttet som Grundlag. Undervisningen har været ledsaget
af Oplæsning, hovedsagelig af Eddaerne, Sagaer, Folkeviser og
Holbergs Værker. Tillige er givet en kort Fremstilling af det
nyere Skuespils Udvikling lige fra Middelalderens Begyndelse.

Fremmede Sprog,

10 Timer ugenlig.

A. Frænsk 6 T. **B.** Efter Valg Engelsk eller Tysk 4 T.

A. 1ste Afdeling. Syntaxen efter Noel og Chap-
sal's Grammatik er repeteret og indøvet mundtlig og skriftlig
efter de til Grammatiken hørende Stiløvelser og ved fortsat Be-
nyttelse af Gregersens dansk-franske Øvelser. Til mundtlig
Oversættelse fra Dansk er benyttet Skuespillet „Ude og hjemme“,
som Læsebog „La France littéraire“ af Herrig og Burguy.
Uden Forberedelse er oplæst: „Horace“ af Corneille, „Tar-
tuffe“ af Molière, nogle Kapitler af „Memoires de M^{de}.
Campan“; „Le tour du monde en quatre-vingts jours“ af
Jules Verne, „Adrienne Lecouvreur“ og „Le verre d'eau“ af
Scribe. Et Overblik er givet over den franske Literaturhistorie
i det 17de, 18de og Begyndelsen af det 19de Aarhundrede, og

Udtag af de mest bekendte Forfatteres Skrifter efter den nævnte Læsebog ere læste og oversatte. Nogle Scener af franske Skuespil ere lærte udenad. To Stile og en Diktat ere skrevne ugenlig. Det franske Sprog er benyttet ved Undervisningen.

2den Afdeling. Formlæren og noget af Syntaxen er gennemgaaet i Noel og Chapsal's Grammatik. Til skriftlig og mundtlig Oversættelse er efter Elevernes forskellige Standpunkt benyttet enten Gregersens „dansk-franske Øvelser“ eller „Hundrede Timer i Fransk“ af Eibe; som Læsebog „La France littéraire“ af Herrig og Burguy. Uden Forberedelse er oplæst forskellige Fortællinger af Souvestre, Tøpffer og andre Forfattere, „Le mari à la campagne“ af Bayard og „Batailles de dames“ af Scribe. Stil to Gange ugenlig og en Diktat.

3dje Afdeling. Efter Elevernes forskellige Standpunkt er benyttet Herrig og Burguy's, Borrings eller Ahns Læsebøger; til mundtlig og skriftlig Oversættelse „Hundrede Timer i Fransk“ af Eibe; de grammatikalske Regler ere mundtlig forklarede.

B. 1ste Afdeling. Som Læsebog Listovs „Udvalg af engelske Forfattere“, desuden er læst og oversat „Marino Faliero“ af Byron og noget af „The haunted man“ af Dickens. Til mundtlig og skriftlig Oversættelse er ligesom forrige Aar benyttet Listovs Stiløvelser 3dje Afdel.; nogle frie Opgaver ere skrevne. Uden Forberedelse er oplæst: „The last days of Pompeii“ af Bulwer, „Oliver Twist“ af Dickens, „The corsair“, „Lara“ og „The Island“ af Byron, „The golden legend“ af Longfellow, nogle Kapitler af „Quentin Durward“ af Walter Scott. En Stil ugenlig. Det engelske Sprog er benyttet ved Undervisningen.

2den og 3dje Afdeling. Listovs Læsebøger og Stiløvelser ere benyttede som i 1ste Afdeling; de mindre vidtkomne Elever have brugt „Hundrede Timer i Engelsk“ af Eibe. Uden Forberedelse er oplæst de to første Dele af „David Copperfield“ af Dickens. En Stil ugenlig.

2den og 3dje Afdeling. I Tysk er Fibigers Læsebog anvendt til Oplæsning og Oversættelse; fra Dansk til

Tysk er Holbechs og Petersens „Materialier“ benyttet. Simonsens Formlære er gennemgaaet og lejlighedsvis er lidt Syntax medtaget mundtlig. Uden Forberedelse er oplæst: „Die Jungfrau von Orleans“ og „Die Braut von Messina“ af Schiller, samt denne Forfatters Oversættelse af Macbeth; „Die Gemälde“ af Tieck, og „Hermann und Dorothea“ af Goethe. Stil to Gange og Diktat en Gang ugenlig.

Historie

4 à 5 Timer ugenlig.

1ste Afdeling. Af Oldtidens Historie er den romerske, nærmest Republikens, gennemgaaet og repeteret. Dernæst er læst Middelalderen og den nyere Tid til 1815, hovedsagelig dog kun Frankrigs, Englands og Tysklands Historie, med en kort Repetition. Der er især stræbt hen til at give en tydelig Oversigt over Begivenhedernes Sammenhæng og Folkenes indre Udvikling. Blochs „Lærebog for Real- og Borgerskoler“ er benyttet som Grundlag.

2den og 3dje Afdeling. Oldtidens og Middelalderens Historie er gennemgaaet og repeteret efter samme Princip som i 1ste Afdeling. Blochs Lærebog er benyttet.

Geografi

2 Timer ugenlig.

1ste Afdeling. De fremmede Verdensdele ere gennemgaaede, hvorved Erslevs Geografi Nr. 2 er benyttet.

2den og 3dje Afdeling. Som 1ste Afdeling.

Naturlære.

Fra Sommerferien til Maj 1 Time ugenlig.

Alle Afdelinger. Læren om Varmen, Magnetismen og Elektriciteten efter Holtens „Læren om Naturens almindelige Love“. Sædvanlig er hveranden Time benyttet til Gjennemgang, hveranden til Examination. Ved Forsøgene er Slagelse Realskoles Apparatsamling bleven benyttet.

Naturhistorie.

2 Timer ugenlig.

A. Zoologi. B. Botanik.

A. Alle Afdelinger. De koldblodige Bedyr, Leddyrene og Bløddyrene. Menneskets og Dyrenes Fordøjelse, Blod-omløb og Aandedræt; Musklerne og Benbygningen; Nerve-systemet, Sanserne og de enkelte Sanseredskabers Bygning og Virksomhed. Ved Undervisningen har der været brugt naturhistoriske Præparater, eller, i Mangel af saadanne, Afbildninger.

B. De blomsterløse Planter, samt Planternes Bygning og Livsytringer. Botaniken er læst i en dertil passende Aarstid og har været forbunden med Forevisning af levende Planter.

Regning.

2 Timer ugenlig.

Alle Afdelinger. Omtrent Halvdelen af Tiden har været anvendt til Løsningen af forskelligartede Opgaver ved Hovedregning. Ved den skriftlige Regning, som har optaget den øvrige Tid, er benyttet Chr. Hansens Regnebøger 1ste, 2den og 3dje Del.

Gymnastik

(se Planen).

Husvæsen

(se Planen).

Lærerkrafterne have været de samme i Aar som i Fjor og Fagene have været saaledes fordelte:

Religion: Hr. Pastor Dr. Viborg.

Dansk: { **A:** Frk. Vilhelmine Schmidt-Phiseldeck.
 { **B:** H. Thaarup.

Fransk: Frk. Mathilde Bournonville. (H. Thaarup hver 4de Uge med 3dje Afd.)

Engelsk: Frk. Bournonville.

Tysk:

Historie: { Frk. Schmidt-Phiseldeck.

Geografi: }

Naturlære: Hr. Rektor Fr. Dahl.

Naturhistorie **A.** og **B.:** Hr. Lærer E. Toepfer.
Regning: Hr. Lærer Knudsen.
Gymnastik: Frk. Schmidt-Phiseldeck.
Husgjerning: Frk. A. Schwalmstrup og H. Thaarup.

Af væsenlige Forandringer er der i Aarets Løb kun foregaaet denne, at undertegnede fra 1ste November 1876 som Lejerinde har overtaget den selvstændige Ledelse af Virksomheden, med Forpligtelse til i Hovedpunkterne at overholde den en Gang lagte Plan. Ejeren, Hr. Artillerikaptain Th. Schou sættes ved Indberetninger i Stand til stadigt at følge Virksomhedens Gang, som han fremdeles ved enhver Lejlighed af bedste Evne vil støtte.

H. Thaarup,
Forstanderinde.
